

Перш за все необхідно звернути увагу на перелік економічних спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах, на основі вивчення тенденцій розвитку потреб національного та світового ринків праці. Необхідно переглянути програму підготовки бакалаврів та магістрів напряму «Економіка і підприємництво» з метою укрупнення дисциплін, оскільки на даному етапі, на жаль, ми можемо спостерігати роздвінення однієї повноцінної навчальної дисципліни на декілька, які по суті можуть бути лише її розділами. Це має негативний вплив для студентів, оскільки завелика кількість дисциплін призводить до перенавантаження; нерідкість в даній ситуації, що один і той же категоріальний апарат розглядається у декількох дисциплінах при тому у різних інтерпретаціях. Необхідно зробити акцент на тих дисциплінах без яких неможливо здійснювати практичну діяльність, оскільки на даний час спостерігається слабе поєднання матеріалу, що викладається, з реальним життям. Проаналізувавши навчальні програми та стратегію навчання у західних вузах, можна зробити висновок про націленість усіх ланок системи на кінцевий результат навчання — працевлаштування випускників за фахом в умовах жорсткої конкуренції.

Лише за умови освіченого суспільства можливо вирішити пріоритетні завдання розвитку малого та середнього бізнесу, який є базисом для створення середнього класу. Саме через систему освіти можливе забезпечення відтворення і розвитку інноваційного потенціалу економіки, формування кадрової інфраструктури, яка відповідає сучасним технологіям.

О. І. Колядич, ст. викл. кафедри історії економічних учень і економічної історії

РИСИ НТР В ІНТЕГРОВАНІЙ МОДЕЛІ ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНИХ УЧЕНЬ І ЕКОНОМІЧНОЇ ІСТОРІЇ

Початок ХХІ століття підтверджує ідею Ф. Фукуями — «кінця історії», тобто завершальної ходи тоталітарних та посттоталітарних суспільств до формування та утвердження ліберально-демократичних інститутів. У господарському, освітньому плані Україна, здійснивши свій європейський вибір, підтвердивши його волею народу, має усі шанси для доповнення декларування власних устремлінь реальними діями євроінтеграційного процесу.

Для існування ліберальних політичних і економічних установлень необхідним є громадянське суспільство — надскладне пере-

плетіння різних інститутів «середньої ланки», серед яких чільне місце посідають освітні заклади. Як відповідь на спільну заяву європейських міністрів освіти (18—19 червня 1999 р., м. Болонья) на предмет принадності європейської освітньої культури для країн, що прагнуть приєднання до її сфери, слід вказати на те, що Україна у черговий раз довела існування спільних цивілізаційних точок дотику з розвинутою Європою.

Одним із найважливіших етапів модернізації системи організації навчального процесу відповідно до умов Болонської декларації є позбавлення процесу навчання від надмірної кількості навчальних дисциплін. Першим завданням на цьому шляху постає укрупнення, злиття та інтеграція дисциплін зі спільними точками дотику, процес, що відповідає сучасним тенденціям міждисциплінарного наукового простору. Реалізація цього завдання передбачає кропітку працю, однак водночас не має особливо продуктивної альтернативи.

Блок історико-економічних дисциплін попри фундаментальну основу кожної із них має усі можливості до набуття системного характеру в інтеграційному процесі. Курси історії економічних учень та економічна історія завжди розглядалися як взаємодоповнюючі. Так, розглядаючи функції економічної історії, Дж. Хікс вказував на найважливішу з них, а саме таку, за якої дана дисципліна слугувала б «місцем зустрічі і дискусій економістів, політологів, юристів, соціологів і істориків — спеціалістів з історії подій, ідей та технологій». Також вирішенню ще однієї проблеми, а саме підведення методологічного підтексту до економічної історії, може посприяти вищезгаданий процес інтеграції двох курсів. Подібне завдання на сьогодні є вкрай актуальним, адже, як зазначає М. Блауг: «усі твердження в історії науки мають методологічний підтекст».

Однією з ключових проблем, що розглядає економічна історія, є розвиток провідних регіонів світу в умовах НТР. Фундаментальним методологічним підтекстом до викладення проблеми, а також окремої теми вже інтегрованого курсу, можуть стати потужні наукові напрацювання з дослідження параметрів, змісту і суті НТР, представниками економічної думки. Відображення органічного злиття позитивного і нормативного даної проблематики можуть бути такими:

— формування індустріальної системи з акцентуванням уваги на її центральних формах — корпорації, профспілках, а також проблемах менеджменту, розвитку людини і суспільства (П. Друкер);

— особливості та напрями діяльності великої корпорації та держави через призму НТР у концепції «подвійного суспільства» (Дж. К. Гелбрейт);

— розгляд НТР як продовження і розвиток великого машинного, фабрично-заводського виробництва із розвитком матеріально-технічної бази (А. Туррен, С. Малле, М. Хайдегер, К. Ясперс, Л. Мемфорд та ін.).

М. Т. Корнійчук, д-р техн. наук, професор,
Л. А. Ряднова, здобувач,
Є. Л. Цареградський, здобувач
кафедри економіко-математичних методів

НЕЛІНІЙНІ СТОХАСТИЧНІ МОДЕЛІ ТА ЇХ МІСЦЕ В ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ ВИХОВАНІ ФАХІВЦІВ

Досліджуючи економіко-математичні моделі процесу функціонування (ПФ) та оптимізації складних економічних структур та його керуванням, маємо певний доробок в даному моделюванні.

Якщо розглядати результати цих здобутків у контексті вимог Болонського процесу, де вважається вищим рівнем досягнення у викладенні дисципліни фахово-доступний спосіб ознайомлення студентів старших курсів з власними результатами досліджень, то моделі оптимізації процесу функціонування і, при потребі, реструктуризації економічних структур мають зайняти помітне місце в магістерській підготовці фахівця-економіста.

Потреба у фаховому оволодінні економіко-математичним моделюванням, особливо нелінійними моделями з оцінюванням імовірносних показників і числових характеристик ризику, є нагальною і адекватною реакцією на потреби розвитку ринкової економіки нашої країни. Особливість цього стану визначається, коли зважити на її стохастично-руйнівні аспекти як тіньові структури, корупція, олігархія та інші вади вчорашнього ганебного стану, який своєю силою інерції прагне пробиватися у наше сучасне буття. Тож стохастичні моделі з сингулярними скачками дозволяють нам будувати досить ефективні і головне адекватні оцінки сучасного стану процесу функціонування багатьох економічних структур, що дозволяє ефективно управляти параметрами ресурсів та їх структурованими комбінаціями з метою визначення траєкторії оптимального підвищення якості (ефективності, надійності) процесу функціонування і передбачення (економіко-стохас-